

မွန်လေးတိုင်းဒေသကြီး၏ ၁၃ ကြိမ်မြောက်လွှတ်တော်အတွင်း LGBT များနှင့်ပတ်သက်ဖို့ ဆွေးနွေးချက်များအပ်၍ သဘောထားထုတ်ပြန်ချက်

၂၀၁၅ ခုနှစ် ထြော်လအတွင်းကျင်းပပြုလုပ်သော မွန်လေးတိုင်းဒေသကြီး၏ ၁၃ ကြိမ်မြောက်လွှတ်တော်တွင် မွန်လေးမြို့ရှိ အမျိုးသမီးကဲ့သို့ ပြောင်းလဲခံယူနေထိုင်သူ (Transgender women) များနှင့် အမျိုးသားရုပ်းချင်သူ (Gay) များနှင့်ပတ်သက်၍ ဆွေးနွေးတင်ပြုများသည် ထိုသူများအပ်၍ တရားလက်လွှတ်ဖော်သီးမှာများ ပိုမိုဖြစ်ပွား စေနိုင်သော ကြောင့် မြန်မာ LGBT အခွင့်အရေးဆိုင်ရာကွန်ယက်က ပြင်းထန်စွာရှုတ်ချပါသည်။

ထိုလွှတ်တော်တွင် ချမ်းအေးသာခံမြှို့နယ် မဲဆန္ဒနယ် အမှတ်(၂) မှ ဒေါ်တင်တင်မာက အမျိုးသမီးကဲ့သို့ ပြောင်းလဲခံယူနေထိုင်သူများသည် အမြင်မတော်မှုများလုပ်ဆောင်နေသည့်အတွက် တိုင်းဒေသအစိုးရအနေဖြင့် မည်သို့ လုပ်ဆောင်မှုများ ရှိသလဲဆိုသည် မေးခွန်းကိုမေးမြန်းခဲ့သည်။ ထိုမေးခွန်းကို ဒေါက်တာမြင့်ကြ။ (ဝန်ကြီး၊ ဘဏ္ဍာရေး ဝန်ကြီးဌာန၊ မွန်လေးတိုင်းဒေသကြီး)က ပြန်လည်ဖြေကြားရာတွင် “အမျိုးသမီးစိတ်ပေါက်နေတဲ့ Gay များနှိုတဲ့ကိစ္စဟာ လက်ခံနိုင်စရာမရှိတဲ့ အတွက်ကြောင့် ငြုံး၍ Gay များကိုသက်ဆိုင်ရာခဲ့ခန်းများမှာခေါ်ယူပြီးတော့ နှစ်သိမ့်ပဲညာပေးပြီး မိဘများထဲ ပြန်လည်ပေးပို့ခြင်းများကို စဉ်ဆက်မပြတ် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါကြောင်း တင်ပြအပ်ပါတယ်။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကြီးအရာတင်ပြတဲ့ နေရာကိုလည်း အထူးကိစ္စတော်ရှုံးအနေဖြင့် ဆက်လက်ကာကွယ် တားဆီးသွားမယ်ဖြစ်ကြောင်း တင်ပြအပ်ပါတယ်” ဟု ၁၉ ရက် ထြော်လ ၂၀၁၅ တွင် DVB သတင်းဌာနက တင်ပြသွားပါသည်။

ထိုသို့တင်ပြချက်နှင့် ပြန်လည်ဖြေကြားချက်များကိုလေ့လာသုံးသပ်ပါက တရားဥပဒေစိုးမီးရေးကို ရည်ရွယ်ရော် ဆန္ဒရှိသည့်ဟန်ရှိသော်လည်း လုပ်ဆောင်သည့်ပုံစံသည် လွှာများနေသည်ဟု မြန်မာ LGBT အခွင့်အရေးဆိုင်ရာကွန်ယက်က သုံးသပ်ပါသည်။ မြန်မာ LGBT အခွင့်အရေးဆိုင်ရာကွန်ယက်အနေဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း တရားဥပဒေစိုးမီးရေးသည် ပြင်းပြည့်တွင်းရှိ မြင့်တက်စေရန် တတ်ပါတာအား ပါဝင်လုပ်ဆောင်လျက်ရှိပါသည်။ သို့သော် တရားဥပဒေစိုးမီးရေးသည် တိုင်းပြည့်တွင်းရှိ လူတစ်ဦးတစ်ယောက်ချင်းစီအပ်၍ ကာကွယ်မှုပေးသည် တရားဥပဒေဖြစ်ရန် အရေးကြီးပါသည်။ သို့သော် ယခုကဲ့သို့ တရားဥပဒေစိုးမီးရေးအမည်တွင်၍ အမျိုးသမီးကဲ့သို့ ပြောင်းလဲခံယူနေထိုင်သူများကိုသာ ဦးတည်ပစ်မှတ်ထားကာ ဘာအပြစ်မှ ကျူးလွှန်ခြင်းမရှိဘူး ရဲစခန်းများသို့ခေါ်ယူပြီး နှစ်သိမ့်ပဲညာပေးမည်ဆိုပါက အမှန်တကယ် တရားဥပဒေစိုးမီးရေးကို တည်ဆောက်နိုင်မည်မဟုတ်ဘဲ ထိုသူများအပ်၍ ဆိုးကျိုးများသာဖြစ်ပေါ်ပေါ်မည်။

ဒေါက်တာမြင့်ကြ။ (ဝန်ကြီး၊ ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ မွန်လေးတိုင်းဒေသကြီး)၏ ပြန်လည်ဖြေကြားချက်တွင် ယခင်ကအမျိုးသမီးကဲ့သို့ ပြောင်းလဲခံယူနေထိုင်သူ (Transgender women) များနှင့် အမျိုးသားရုပ်းချင်သူ (Gay) (၉) ဦးကို နိမ့်နှင်းသည့်အနေဖြင့် ရဲစခန်းသို့ ခေါ်ယူထိန်းသိမ်းခဲ့ကြောင်း၊ သို့သော် ထိ(၉)ဦးကို ပြစ်မှတ်စုံတရားကြားလွှန်ခြင်းမရှိယှဉ်း ဆုံးမျှ၏ မိဘများထဲ ပြန်လည်အပ်ခဲ့ကြောင်း ပါဝင်ပါသည်။ ထိုဖြစ်ရင်ကို ပြန်လည်သုံးသပ်ကျော်လှုပ် ထိုသူများသည် အပြစ်မရှိဘူး ထိန်းသိမ်းခံခဲ့ရသည်ကိုတွေ့ရသည်။ ထိုအပြင် ထိုသူများသည် ထိန်းသိမ်းစစ်ဆေးခဲ့ရနိုင်ကာလအတွင်း တာဝန်ကြေားများ၏ မတော်တရားပြောဆိုမှ ဆက်ဆံမှုနှင့် ရုပ်ပိုင်းစီတိုင်းလိပ်ပိုင်းထိနိုင်းစီဆိုပေါ်သော ဆက်ဆံမှုမီးကို ကြံတွေ့ခဲ့ရကြောင်း သတင်းများရရှိခဲ့သည်။ ထိုကြောင့် ယခုကဲ့သို့

အမျိုးသမီးကဲသို့ ပြောင်းလဲခံယူနေထိုင်သူ (Transgender women) များနှင့် အမျိုးသားချင်းချစ်ခင်သူ (Gay) များအား အထူးစီမံချက်ဖြင့် ဖမ်းဆီးပြီး ရဲစန်းသို့ ခေါ်ယူ၍ ပညာပေးမည်ဆိုပါက ယခင်ကဖြစ်ပါကဲ့သလို သူတို့၏ ဂုဏ်သိက္ခာတိနိုက်စေသော အပြုအမှုများ ကြောက်ရမည်ကို ကွန်ယက်အနေနှင့် အထူး စိုးရိမ်မက်င်း ဖြစ်စိုးသည်။

ထိုကဲသို့ ဖမ်းဆီးထိန်းသို့ ပြင်ဆင်ခြင်းသည် ၂၀၁၈ခုနှစ်မှာ မြန်မာရှိသူများ ပညာအရာတွင် တန်းတော်သို့မျှအခွင့်အရေးရရှိစေရမည်။ ထို့ပြင် ပညာဝင်း အကာအကွယ်ကိုလည်း တန်းတော်သို့မျှ၍ ရယ်ပိုင်ခွင့်ပေးမည်။ ပုဒ်မှာရှိသူများ မြန်မာရှိမှ တည်ဆောက်အောင်အသိမှတ်ပါး အသက်ကိုဖြစ်စေ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုင်ရာလုပ်မှုဖြစ်စေ နှစ်နာရီးရုံးမှုမရှိစေရ ဆိုသည်ပြုဌာန်းချက်နှင့်လည်း ဆန့်ကျင်နေပါသည်။ ထိုအပြင် ယင်းဥပဒေပုံမှ ၃၅၄ အရ နိုင်ငံသားများအပေါ်ပေးအပ်ထားသောအခွင့်အရေးများကိုချိုးဖောက်ရာလည်းရောက်သည်။ ပြင်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပါ ပြုဌာန်းချက်များဖြစ်သည် ပုဒ်မ ၄၉၉ (အသရေရာက်မှ)၊ ပုဒ်မ ၃၃၉ (မတရားတားသီးကန့်ကွယ်ခြင်း)၊ ပုဒ်မ ၃၄၀ (မတရားချုပ်နောင်ခြင်း) တို့ကိုဆန့်ကျင်ရာရောက်သည်ဟု မြန်မာ LGBT အခွင့်အရေးဆိုင်ရာကွန်ယက်မှ သုံးသပ်ပါသည်။

ထိုအပြင် ယခုကဲသို့ အဆိုများတင်သွင်းခြင်း၊ အရေးယူဆောင်ရွက်ရန်ပြင်ဆင်ခြင်းများသည် လိုင်စိတ်ခံယူမှ ကွဲပြားမှုအပေါ် အထင်အမြင်လွှဲမှုမှုနှင့် ထိုသို့လိုင်စိတ်ခံယူမှ ကွဲပြားသူများအပေါ် အထင်သေးမှန်းတီးမှုများကို အခြေခံ၍ဖြစ်ပေါ်လာကြောင်း ကွန်ယက်အနေဖြင့် သုံးသပ်ပါသည်။ လိုင်စိတ်ခံယူမှုကွဲပြားခြင်းသည် ပညာပေးပြောင်းလဲ၍ ရသောအရာမဖြစ်ပါ။ ဖြစ်တည်မှသာဖြစ်ပါသည်။ ထိုပြင်လိုင်စိတ်ကွဲပြားသူများသည် လူသားများပော်ဖြစ်သောကြောင့် အမြားသူများနည်းတူ လွှဲပ်လပ်ခွင့် လွှဲခြေခွင့်များခံစားခွင့်ရှိသည်။ တရားဥပဒေစိုးရေးကို ခံစားခွင့်ရှိသလို တရားဥပဒေစိုးရေးရန် တာဝန်ရှိသူများဖြစ်သည်။ သို့သော် လိုင်စိတ်ကွဲပြားသူများအားလုံးကို ရာဇ်တ်မှ ကျူးလွှန်သည့်သူများအဖြစ် သိမ်းကြီးရှုမြင်ပြီး ယခုကဲသို့ အရေးယူဆောင်ရွက်ရန် ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် ယခင်ကတည်းက ခွဲခြားနိမ့်ချုပ်များရှိနေသော ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ထိုသူများအပေါ် တောက်ရန်အတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့်လိုင်စင် (License to Abuse) ထုတ်ပေးလိုက်ခြင်းဟု သုံးသပ်သည်။

ထိုကြောင့် မြန်မာ LGBT အခွင့်အရေးဆိုင်ရာကွန်ယက်အနေဖြင့် လွှတ်တော်အမတ်များအား:

- အမျိုးသားချင်း၊ အမျိုးသမီးချင်းချစ်သူများနှင့် အမျိုးသမီးကဲသို့ ပြောင်းလဲခံယူနေထိုင်သူများကိုသာ ဦးတည်ပစ်မှတ်ထားကာ ပြစ်မှုကျူးလွှန်ခြင်းမရှိဘဲ ဖမ်းဆီးပညာပေးမည့် အစီအစဉ်ကို အမြန်ဆုံးရပ်တန်ရန်၊
- ထိုသို့ပြုလုပ်မည့်အတား မွှေ့လေးတိုင်းဒေသ တရားဥပဒေစိုးရေးကို တာဝန်ရှိသည့် ဌာနများက တာဝန်အပြည့်အဝယူပြီး တရားဥပဒေစိုးရေးကို ချိုးဖောက်သူများကိုသာ ထိထိရောက်ရောက်အရေးယူရန်၊
- တရားဥပဒေစိုးရေးနှင့် တရားဥပဒေပြုရေး တာဝန်ရှိသူများအကြား လိုင်စိတ်ကွဲပြားမှုနှင့် လိုင်စိတ်ကွဲပြားသူများအပေါ် ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်း အကြောင်းများကို နားလည်သဘောပေါက်နိုင်စေရန်အတွက် ပညာပေးအစီအစဉ်များလုပ်ဆောင်သွားရန်၊

- လိပ်စီတ်ကွဲပြားသူများအပေါ် အပြစ်မရှိဘဲ တာဝန်ထက်ကော်၏ ကျူးလွန်စောက်မှုများရှိပါက တိုင်ကြား နိုင်သော ယန္တရားများထူထောင်၍ တိုင်ကြားချက်များကို တရားမျှတစ္ဆေးဖြင့် အရေးယူ ဆောင်ရွက် ပေးရန် တောင်းဆိုအပ်ပါသည်။

မိမိတို့ မြန်မာ LGBT အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ကွန်ယက်အနေဖြင့်လည်း လိပ်စီတ်ကွဲပြားသူများအထူးသာဖြင့် အမျိုးသမီးကဲ့သို့ ပြောင်းလဲခံယဉ်နေထိုင်သူ (Transgender women) များနှင့် အမျိုးသားချင်းချစ်ခင်သူ (Gay) တို့အကြား ဂုဏ်သိက္ခာရှိရှိဖြင့် အသက်ရှင်နေထိုင်ပြုကျင့်မှုများ ပိုမိုရှိလာအောင် ဆက်လက်လုပ်ဆောင် သွားမည်ဖြစ်သည်။ ထိုပြင် လိပ်စီတ်ကွဲပြား သူများသည် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးကို ချိုးဖောက်သောသူများမဟုတ်၊ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးကို လေးစားကာကွယ်သော သူများ ဖြစ်သည်ဆိုသည့်အတိုင်း ဖြစ်လာအောင် တာဝန်ရှိသူများနှင့် ပုံးပေါင်း၍ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွားမည် ဖြစ်ကြောင် အသိပေးအပ်ပါသည်။

အသေးစိတ်သိရှိလိပါကအောက်ပါဖုန်းနံပါတ်များသို့ဆက်သွယ်မေးမြန်းနိုင်ပါသည်။

ဂွမ်ဆန်နော် (LGBT အခွင့်အရေးလှုပ်ရှားသူ၊ မွန်လေးနယ်မြေခံ) - 09797326726

ဦးအောင်ချိုးမင်း(Executive Director of Equality Myanmar) - 09448015306

ကိုလှမြတ်ထွန်း (Program Manager of Colors Rainbow) - 0973022564

ဒေါ်ရွှေဗ်နအောင် (တရားလွှာတ်တော်ရွှေဗ်န - မွန်လေးတိုင်း) - 092051344

မြန်မာ LGBT အခွင့်အရေးဆိုင်ရာကွန်ယက်

၂၁ ရက်၊ ဧပြီလ၊ ၂၀၁၅ ခုနှစ်